

De privatansattes LØN

Hvor meget tjente en privatansat psykologer om måneden i 2010, og hvor meget fik han i pension? Tal og andre tendenser kan aflæses i den ny lønstatistik.

Hvad kan man bruge en lønstatistik til? Det kommer selvfølgelig an på ens situation, ønsker om at flytte på sig, ambitionsniveau og meget andet. Minimum kan man få stillet sin nysgerrighed og målt sig op mod andre med samme funktioner, i samme alder og i samme branche som én selv.

Dansk Psykolog Forening har netop publiceret sin lønstatistik for privatansatte psykologer, og holder man de aktuelle løntal, indsamlet i september 2010, op mod statistikkerne fra tidligere år, får man et generelt billede, der stemmer godt overens med det forventede. Året i forvejen bød på lønstigninger på 6,8 %, men nu er stigningen så beskednen som 0,3 % – et klart udtryk for den økonomiske krises gennemslagskraft.

Gennemsnitslønnen for privatansatte psykologer udgør 40.133 kr. netto om måneden, hvortil kommer et pensionsbeløb på 3.439 kr. Begge tal er med meget store udsving afhængig af anciennitet, branche mv. Kønnen spiller også en rolle – gennemsnitslønnen for kvinder og mænd er henholdsvis 39.004 kr. og 43.236 kr. før pension, men der ligger fx brancheskævheder og i nogen grad statistiske usikkerheder bag.

Brancher og dimissionsår

Fordelingen af, hvilke brancher der tjener mest, er ny i vores sammenhæng, men meget interessant (se *Diagram 1*). Der tegner sig et tydeligt billede af, at psykologer ansat i produktions- og erhvervsvirksomheder, konsulenthuse mv. tjener mest, mens de ansatte i privat praksis tjener mindst. Dette skyldes blandt andet, at der i denne gruppe også er mange, der har deres første job, ofte som praksiskandidat eller føl.

Det er betragtelige forskelle, det drejer sig om: Den gennemsnitlige nettomånedsløn i erhvervs- eller produktionsvirksomheder er 46.815 kr., mens den for ansatte i private psykologpraksis er 34.536 kr. Pensionsprocenterne er henholdsvis 9,13 og 2,97 (!). Klart den største branche er konsulent- og rådgivningsvirksomheder, der tegner sig for næsten en tredjedel af de private arbejdspladser.

LÆS RAPPORTEN

”Lønstatistik for privatansatte 2010” findes på www.dp.dk > Løn & arbejdsvilkår > Privatansat. Data er indsamlet i september 2010. Af en samlet population på 513 personer har 266 svaret = 52 %. Undersøgelsen er anonym, men med en rent teknisk mulighed for at rykke for svar. Dansk Psykolog Forening ved således ikke, hvem af de adspurgte der har svaret.

Endnu mere markante er lønforskellene beregnet ud fra anciennitet (dimittendår). Privatansatte psykologer med et kandidatår før 1980 har en bruttoløn på gennemsnitlig 51.119 kr., mens den helt grønne dimittend fra 2010 må klare sig med 27.470 kr. (se *Diagram 2*). Fordelingen mellem de to yderpunkter er jævn med blot enkelte toppe og lavninger – også de et udtryk for, at populationen i små år-gange skaber statistiske usikkerheder.

De blødere værdier

Betegnelsen ’lønstatistik’ er for snæver for en undersøgelse af denne karakter og skyldes nok mest den særlige interesse, der knytter sig til kroner og øre. Men undersøgelsen giver vigtig viden på en lang række områder.

Næsten hver femte respondent har *ingen* pensionsordning. Af dem med pensionsordning har 46 % en aftale med MP Pension.

Flere end hver anden privatansatte psykolog indbetaler *ikke* til pensionsordninger ud over arbejdsmarkedspensionen.

Fast overarbejde er virkeligheden for to tredjedele af respondenterne, typisk dog under 6 timer om ugen. Knap halvdelen afspadserer overarbejdet, mens 38 % hverken afspadserer eller får udbetalt overarbejdet.

I de fleste overenskomster er der i tillæg til de lovbestemte 5 ugers ferie også aftalt 5 feriefridage. Det gælder også for de privatansatte psykologer. 9 % angiver, at de har mindre end 5 feriefridage. 25 % oplyser, at de har mere end 5 dage.

Typiske personalegoder er betalt frokostpause (63 %), frokostordning (43 %) og sundhedsforsikring (39 %). En enkelt heldig får betalt sin tv-licens.

Tre ud af fire angiver, at de i forbindelse med autorisationsforløb får supervision betalt af arbejdsgiveren. For hele 87 % ligger supervisionen inden for arbejdstiden.

Brug undersøgelsen

Hvad kan man så bruge statistikken til? Aktivt? Ja, frem for alt er den et egnet instrument for den, der skal forhandle sin løn.

Før du skal til lønforhandling, kan du via opgørelserne over løn fordelt på dimittendår, branche og arbejdsområde finde ud af, hvilket niveau du omtrent skal gå efter. Vurdér herefter, om du har særlige kompetencer eller viden, som din arbejdsgiver efterspørger. Skifter du job, skal du også se på, hvad du får i løn i dit nuværende job.

Andre vilkår end løn kan bestemt også være et forhandlingsparameter. Generelt får privatansatte alt for lidt i pension, så forsøg at forhandle dig til et fornuftigt niveau. Dansk Psykolog Forening an-

Diagram 1.

Privatansattes månedsløn fordelt på brancher.

	Nettoløn	Pension	Bruttoløn	Pensions-%
Interesseorganisation, fagforening	41.276	5.389	46.665	11,55
Erhvervs- eller produktionsvirksomhed	46.815	4.702	51.517	9,13
Konsulent- eller rådgivningsvirksomhed	42.960	2.358	45.318	5,20
Privathospital, privat klinik mv.	37.292	3.233	40.525	7,98
Behandlingsinstitutioner	34.565	3.370	37.935	8,88
Ansæt i privat psykologisk praksis	34.536	1.058	35.593	2,97
Andet	36.882	3.467	40.349	8,59
Total	40.124	3.431	43.554	7,88

Diagram 2.

Sammenhæng mellem løn og anciennitet.

Dimittendår	Nettoløn	Pension	Bruttoløn
1979 eller før	45.780	6.339	52.120
1980-1984	46.025	4.406	50.431
1985-1989	44.846	3.976	48.821
1990-1994	46.528	3.920	50.448
1995-1999	45.338	4.047	49.384
2000	42.365	2.346	44.710
2001	45.587	2.453	48.040
2002	43.040	2.408	45.448
2003	39.888	1.834	41.722
2004	37.612	3.809	41.421
2005	35.502	3.100	38.611
2006	38.502	2.685	41.187
2007	32.766	2.956	35.722
2008	31.971	2.861	34.832
2009	28.587	2.271	30.858
2010	25.491	1.979	27.470
Gennemsnit alle	40.133	3.439	43.573

befaler 15-20 %; til sammenligning får offentligt ansatte 17,5 %. Vil din arbejdsgiver ikke give dig en tilstrækkelig pension, bør du kompensere ved selv at indbetale ekstra. Det skal afspejle sig i din løn.

Ansættelsesvilkår som barsel, barn syg, efteruddannelse, fri telefon, fridage ud over de 5 ugers ferie og mange andre elementer kan bringes ind i forhandlingen. I undersøgelsen kan du se, hvor almindelig et gode er og bruge den viden som et argument for, at også du skal have dette gode. ■

Winnie Kjeldsen, konsulent & Jørgen Carl, redaktør
Dansk Psykolog Forening